

Posebna nagrada prvašiću

Neke priloge posjetitelja foruma uvijekovječit ćemo tako da ih objavimo u tiskanom formatu kako bi bili dostupni i nakon što se teme zatvore. Tako nam je korisnik **Rudi** poslao sljedeći *post*. (Uz neke sitne izmjene donosimo ga u cijelosti.) Za uvod radi se o trećem zadatku s ovogodišnje olimpijade:

3. Neka su x, y, z pozitivni realni brojevi takvi da je $xyz \geq 1$. Dokaži

$$\frac{x^5 - x^2}{x^5 + y^2 + z^2} + \frac{y^5 - y^2}{y^5 + z^2 + x^2} + \frac{z^5 - z^2}{z^5 + x^2 + y^2} \geq 0.$$

Isječak sa foruma:

Autor	Poruka
Rudi Moderator	<p>Postano: 20 Srp 2005 21:37:59</p> <p>Žiri ponekad dodijeli posebnu nagradu za odlično (genijalno) rješenje određenog zadatka. Do ove godine to se zadnji put dogodilo 1995., a ove je godine tu nagradu dobio Boreico Iurie (Moldavija 1) i to za treći zadatak i ovo super-kratko rješenje.</p> $\frac{x^5 - x^2}{x^5 + y^2 + z^2} - \frac{x^5 - x^2}{x^3(x^2 + y^2 + z^2)} = \frac{x^2(x^3 - 1)^2(y^2 + z^2)}{x^3(x^5 + y^2 + z^2)(x^2 + y^2 + z^2)} \geq 0.$ <p>Dakle, prvi član veći je od drugog. Analogno se dobiva i za preostale izraze iz teksta zadatka. Sada je</p> $\begin{aligned} R &= \frac{x^5 - x^2}{x^5 + y^2 + z^2} + \frac{y^5 - y^2}{y^5 + z^2 + x^2} + \frac{z^5 - z^2}{z^5 + x^2 + y^2} \\ &\geq \frac{x^5 - x^2}{x^3(x^2 + y^2 + z^2)} + \frac{y^5 - y^2}{y^3(x^2 + y^2 + z^2)} + \frac{z^5 - z^2}{z^3(x^2 + y^2 + z^2)} \\ &= \frac{x^2 - 1/x + y^2 - 1/y + z^2 - 1/z}{x^2 + y^2 + z^2}. \end{aligned}$ <p>Sada se iz $xyz \geq 1$, dobiva $-1/x \geq -yz$. Zato je</p> $\begin{aligned} R &\geq \frac{x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx}{x^2 + y^2 + z^2} \\ &= \frac{(x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2}{2(x^2 + y^2 + z^2)} \geq 0. \end{aligned}$ <p>Jednakost očito vrijedi ako je $x = y = z = 1$. Kad se svi razlomci napišu kako treba, vidi se da je rješenje kratko i jednostavno. Inače, <i>klinjo</i> koji se ovog sjetio prvi je razred srednje škole, imao je sve bodove i ovo mu je treće zlato. Pozdrav.</p>

* * * * *

Sve čestitke **Boreico!** Jedini komentar koji imamo: *ovo je još jedan dokaz iz Knjige*.¹

¹Matematičar **Paul Erdős** govorio je o *Knjizi* u kojoj Bog čuva savršene dokaze: *Ne morate vjerovati u Boga, ali kao matematičar morate vjerovati u Knjigu*.